

famulatum familiae quasi incorporantur; alumni vero pecuniam tribuunt, ut victum, doctrinam et educationem a magistris accipiant. — Ita Lugo (*Respons. moral.*). Constat videtur etiam ex Decisione *S. Congr. Episcop. et Regularium*, die 21. Iunii 1848. quae hac occasione lata est. Episcopus enim Parmensis Decretum edixerat, ut *Barnabidae*, seu *Clerici Regulares S. Pauli*, possent administrare Sacramenta Eucharistiae, Poenitentiae, et Extremae Unctionis suis alumni convictoribus, absque ulla licentia Parochi parociae *S. Sepulcri*, in cuius territorio situs erat praedictorum Regularium conventus. Verum, reclamante Parocho, lis perlata est ad *S. Congregationem*, quae Decretum Episcopi declaravit esse *reformandum*.

II° SENTENTIA *valde probabiliter affirmat*. Ratio est, 1° quia ubi alumni seu convictores habent actu omnimodam dependentiam a Regularibus, iam ipsorum *familiares* sunt. Nec verisimile est, Patres Concilii Tridentini minoris aestimasse dependentiam, quae Regularibus adstringit alumnos sub respectu educationis, quam quae famulos sub respectu materialis servitii et stipendii iisdem alligat; ac proinde alumnos, non secus ac famulos, voluisse beneficio *familiaritatis* donare. Ita Pichler, Pellizzarius, Schmalzgrueber. 2° Quia pluribus Ordinibus Regularibus, quales sunt *Benedictini, Theatini, Congregatio de Somascha, Clerici ministri infirmorum*; etc., imo et nonnullis saecularibus Congregationibus, uti *Sancti Sulpitii, Sancti Spiritus*, etc., privilegium competit familiaritatis pro ipsorum convictoribus. Atqui ex communione privilegiorum caeteri Ordines Regulares iam tale privilegium consequuntur. Ergo etc.

Haec autem sententia plures Romanos Theologos, et quidem gravissimos, habet patronos. Nec obstat supra citata Decisio *S. Congr. in Parmensi*. Respondetur enim illam fuisse datam pro casu specialissimo, quae proinde ad casus alios minime extendenda est (29).

In praxi tuta est posterior haec sententia, saltem si Superior collegii seu convictus id declaret. Patet ex doctrina *S. Ligorii* circa *privilegiorum communicationem*, necnon *interpretationem privilegiorum Regularium*. — *Hom. apost. tract. 20., de Privilegiis*.

(29) Haec *S. Congregationis* declaratio ad causam praesentem nihil pertinet. Neque enim ibi lis erat de excipiendis alumnorum confessionibus sine Episcopi approbatione (quae causa insuper ad parochum nihil spectasset), sed *de iuribus parochi in causa mortis*. — Adde quod

parochus in rem suam *consuetudini* innitebatur; quocirca haec *Sacrae Congregationis* Declaratio transferri nequit ad alios casus his adiunctis destitutos, ne in illa quidem quaestione de iuribus parochialibus in causa mortis.

APPENDIX II.

DE JURISDICTIONE RESPECTU MONIALIUM

377. — *Dico I.* Moniales non possunt confiteri nisi Sacerdoti specialiter pro ipsis approbato ab Episcopo, licet sint exemptae ab eiusdem Episcopi iurisdictione, et Regularibus proprii Ordinis subiectae. Ita ex Bulla Gregorii XV. *Inscrutabili*, et ex aliis Constitutionibus *SS. Pontificum*. Imo Confessarius approbatus pro uno monasterio non potest valide excipere confessiones Monialium alterius monasterii, nisi in genere pro Monialibus fuerit approbatus. Haec confirmavit Clemens X. an. 1670. Bulla *Superna*. — Vide *S. Lig. n. 576*.

Ex Decreto autem *S. Congr. Episcoporum* die 20. Sept. 1642. Confessarius ordinarius Monialium non potest approbari nisi pro triennio; quo elapso non potest amplius audire confessiones in eodem monasterio sine licentia *S. Congr.* — Vide *S. Lig. n. 577*. — Sed huiusmodi restrictio, ut advertit Bouvier, non ubique servatur, et tunc approbatio valet usquedum verbis aut facto revocetur.

Porro Confessarius tenetur accedere ad audiendas Monialium confessiones, toties quoties vocatus fuerit. *S. Congr. Ep.* 1705. — Caeterum caveat, ne se tamquam Superiorem monasterii gerat, cum ipsi talis auctoritas nullo modo competat. — Sic *S. Congr. Ep.* 7. Sept. 1797. — Vide *Analecta Iuris Pont.* 1859. p. 1322. 1324.

378. — *Dico II.* Episcopi et alii Monialium Superiores (30) tenentur bis aut ter in anno, ipsis etiam Novitiis, exhibere Confessarium extraordi-

(30) Extraordinarium confessarium monialibus offerre ad eos respective pertinet, quibus competit et ordinarium assignare. Cumque moniales aliae subdantur Praelatis Regularium, aliae Episcopo; illis confessarium assignat Regularis Praelatus, approbatum tamen speciatim pro monialibus ab Ordinario loci; his confessarium assignat Episcopus. Constat ex *Const. Pastoralis* Benedicti XIV, ubi dicitur, *huiusmodi* (scil. confessarii extraordinarii) *deputationem ad eum regulariter spectare, ad quem pertinet confessarii electio et deputatio*.

Dicitur autem, *regulariter*: nam si Tridentini Concilii legem de extraordina-

rio offerendo Praelatus Regularis forte negligat; tunc iuxta Responsum Sacrae Congregationis Concilii (13. Aug. 1631.), quod auctoritate sua confirmat in citata Constitutione Benedictus XIV., potest ac debet Episcopus negligentiae aut iniquae pertinaciae Praelati Regularis occurrere, atque extraordinarium ipse praebere.

Si vero Episcopus id negligat sive pro monasteriis, quae ab ipso dependent, sive pro subiectis Praelato Regulari, qui officio suo desit; Benedictus XIV. in praedicta *Const.* statuit, deputationem extraordinarii confessarii faciendam esse a Cardinali maiori Poenitentiario, quando requisitus de hoc a monialibus ipsis fuerit.

narium. Sic statuit *Conc. Trid.* sess. 25., *de Regularibus Monialibus* c. 10., ubi dicitur: *Praeter ordinarium autem Confessarium, aliis extraordinarius ab Episcopo et aliis Superioribus bis aut ter in anno offeratur, qui omnium confessiones audire debeat.* — Haec statuta confirmarunt alii SS. Pontifices, praesertim Bened. XIV. in *Bulla Pastoralis*, edita 5. Augusti 1748. Debet insuper concedi Confessarius particularis Monialibus in articulo mortis (31), si petant, imo etiam aliquando in vita, si aliqua Monialis id postulet, aut recuset confiteri ordinario; sed tunc pro certis tantum vicibus extraordinarius Confessarius deputandus est. De his constat ex *Bulla Bened. XIV. Pastoralis* modo citata.

Neque vero *Concilium Trid.* prohibet, ne praeficiantur plures Confessarii extraordinarii, neque ultra duas vel tres vices offerantur. Sensus igitur Decreti est, eos ad minus saltem bis vel ter concedendos esse. — Ferraris, *verbo Moniales*, art. 5. n. 33. — Bouvier, *ibid.*

379. **Quaesita.** — **QUAER.** 1° *An omnes Moniales teneantur se praesentare Confessario extraordinario et ipsi confiteri?*

Resp. 1° Tenentur omnes et singulae se praesentare saltem ad audienda salutaria monita. Constat ex eadem *Bulla Benedicti XIV.* necnon ex *Declaratione expressa S. Congreg. Episcoporum* die 19. Oct. 1621. (Apud Bouvier, *ibid.*). Ratio autem huius dispositionis est, ut consulatur libertati Monialium, quae ministerio Confessarii extraordinarii forte indigeant; secus enim timor vel displicendi Confessario ordinario vel in suspicionem incidendi penes alias moniales, facile eas prohiberet. — V. S. Lig. n. 576.

Resp. 2° Non tenentur confiteri Confessario extraordinario, sed sufficit ut coram illo se sistant, puta ut eius benedictionem petant, aut ab eodem salutaria monita accipiant. Constat ex citata *Bulla Bened. XIV.* — Vide S. Lig. n. 576.

QUAER. 2° *Quid intelligatur hic nomine Monialium?*

Resp. Intelliguntur solae mulieres sub regula in claustro viventes; non vero illae, quae clausuram servare non tenentur (32), v. gr. quales sunt

(31) De hoc casu ita statuitur in cit. *Const. Benedicti XIV. In articulo mortis cuilibet moniali postulanti concedi debet ab Episcopo confessarius particularis, vel a Praelato Regulari, si monasterium est exemptum; et deficiente vel recusante Praelato Regulari, posse ac debere Episcopum supplere; recusante vero Episcopo, dandum esse a Poenitentiario Maiori, si tempus suppetat.* In quibus omittitur,

quid faciendum, si tempus non suppetat prospiciendi necessitati monialis ullo ex praedictis modis. Verum prospexit satis huic quoque casui Tridentina Synodus, quando sanxit, in mortis articulo nullam esse reservationem, et quemlibet sacerdotem posse absolvere quoslibet poenitentes a quibuscumque peccatis et censuris iuxta sup. dieta (n. 362. q. 6.).

(32) *Etsi Constitutiones Apostolicae de exhibendo confessario extraordinario ad*

dae quae dicuntur *Sorores a Charitate (Sœurs de la Charité)*. — Bouvier, *de Iurisdictione*. — Gousset, n. 480., etc.

380. — **QUAER.** 3° *Quid tenendum de Monialibus nunc in Gallia existentibus?*

Resp. 1° Quoad approbationem Confessarii, cum attentis praesentibus circumstantiis vota solemnia emittere non censeantur, omnia dependent ab Episcoporum voluntate. Episcopi autem communiter intendunt sibi reservare specialem approbationem pro Monialibus, ut constat ex litteris ordinariis approbationis, in quibus dicitur; *exceptis Monialibus, aut non exceptis Monialibus.*

Resp. 2° Quoad Confessarium extraordinarium, videtur pro Episcopo, et aliis Superioribus eadem, ac antea, adesse obligatio aliquem procurandi pro Monialibus claustratis. Ratio est, quia idem est finis legis, scilicet prospiciendi conscientiae libertati. Si enim obligantur ad rigorosam clausuram, aequum est, ut privilegio quoque Monialium claustratarum utantur.

QUAER. 4° *An Episcopus teneatur concedere Confessarium extraordinarium etiam piis feminarum congregationibus, quae verae Moniales non sunt?*

Resp. Bened. XIV. enixe hortatur Episcopos, ut ad quaslibet feminarum communitates extendant leges *Conc. Trident.* circa Confessarios extraordinarios Monialium. — *Const. Pastoralis curae*, 5. Aug. 1748., cui consonant plura Decreta S. Congr. Ep. et Reg.

381. — **QUAER.** 5° *An absolvi possint a quolibet confessario Moniales claustratae, dum casu extra monasterium versantur?*

Resp. Affirm. cum Lacroix, n. 1527., et aliis. Ratio est, quia Constitutiones Gregor. XV. *Inscrutabili*, et aliorum SS. Pontificum, quae pro-

moniales tantum, quae servant clausuram, spectare videantur; par tamen ratio militat pro aliis quoque, quando Confessarius illis sive domi sive in ecclesiis ita assignetur, ut libera ipsis facultas non sit alterum adeundi.

Quamquam ubi moniales huiusmodi confiteri solent in Ecclesiis, vix aut ne vix quidem opus est de extraordinario confessario providendo cogitare. Consuetudo enim fere communis viget, ut libera singulis fiat facultas adeundi quemlibet e sacerdotibus, qui in ea ecclesia confessiones solent excipere; quinimo si Regulares isti sint, perinde est, si quempiam ex iisdem Regularibus etiam in alia eorum Ecclesia adeant. Neque obstat, quod ad ordinem

quemdam servandum quidam quasi ordinarii sive a monasterii Antistita sive etiam ab Episcopo assignentur. Huiusmodi quippe dispositio ut mere oeconomica habetur, atque adeo nihil ad quaestionem de iurisdictione pertinet. Et quidem quando aut ecclesia aut confessarii ab Antistita designati fuerint, manifestum est, utique praeter regulam, sed valide confiteri monialem, quemcumque demum confessarium et ubicumque eligat. Immo iuxta generale principium, odia esse restringenda, id ipsum retinendum, si designatio ab Ordinario fiat, nisi expresse hic addat, neminem praeter designatos haberi posse uti pro illis monialibus approbatum.

hibent, ne Moniales confiteantur alteri Sacerdoti quam specialiter ab Episcopo pro Monialibus approbato, non videntur intelligendae nisi *de Monialibus in Monasteriis degentibus*; supponunt enim quod Moniales semper intra claustrum versentur. Quilibet igitur Confessarii, licet pro Monialibus non approbati, absolvere possunt Moniales *per accidens* ad se venientes. Praeterea nimium incommodum plerumque adesset, si Moniales peregrinae solis Confessariis specialiter approbatis confiteri deberent: saepe enim carere deberent Sacramentis Poenitentiae et Eucharistiae.

ARTICULUS III. — DE CASIBUS RESERVATIS

Reservatio casuum est restrictio seu limitatio iurisdictionis, sive negatio potestatis absolventi a certis peccatis, salva potestate absolventi a caeteris. Agendum 1° de reservatione; 2° de absolute reservationum.

§. I. De reservatione casuum, seu de principio et natura reservationis.

382. **Principia.** — I. Datur in Ecclesia potestas reservandi certos casus sive causas criminum graviorum, a quibus inferiores Confessarii absque speciali facultate absolvere nequeant. Ecclesiae enim, ut dictum est (art. praec.), competit potestas iurisdictionem conferendi et limitandi; ergo etiam casus reservandi. — Constat praeterea ex definitione *Conc. Trid.* sess. 14. c. 7., etc.

II. Potestas peccata reservandi solis competit Ecclesiae Praelatis, qui habent iurisdictionem in utroque foro interno et externo (1). Ratio est,

(1) Melius dixeris, peccata sibi reservare posse, quisquis ordinariam habens iurisdictionem etiam pro solo foro conscientiae, potest eam plus minusve restrictam alteri delegare. Ut enim inquit Lugo (*De Poenit.* disp. 20. n. 1.), *cum in hoc sacramento requiratur... iurisdictionis, quae inferioribus a Superioribus communicari debet; consequens est, ut Superior possit hanc iurisdictionem magis vel minus limitare, dando illam ad plures vel pauciores causas, prout ipsi visum fuerit: quod est reservare sibi absolutionem earum quas inferiori non concedit.*

Exinde idem (ibid. n. 2.) concludit: *Hinc constat, Summum Pontificem*

pro suprema et universali potestate posse sibi reservare aliqua peccata pro tota Ecclesia: Episcopos item, per se loquendo, posse pro suo Episcopatu: parochum denique (qui alioqui iurisdictionem non habet in foro externo) pro sua parochia. Advertit nihilominus (ibid.) hanc parochi potestatem fere inutilem esse, et ideo eos non solere hac potestate uti. Hoc enim discrimen inter Papam, Episcopum, ac Parochum intercedit, quod *reservante Pontifice, nemo possit absolvere, nisi de licentia ipsius Pontificis: reservante Episcopo, possint absolvere alii de licentia Summi Pontificis: denique si parochus reservaret, possent alii absolvere de licentia Papae*

quia ad eos solos, qui iurisdictionem in societatem fidelium conferre possunt, eandem limitare pertinet.

Hinc 1° Papa casus reservare potest in tota Ecclesia; 2° Episcopi in sua dioecesi; 3° alii iurisdictionem episcopalem habentes erga subditos proprios.

III. Tria requiruntur ex consuetudine Ecclesiae ut peccatum reservatum censeatur, scilicet ut sit 1° mortale (2); 2° externum (3); 3° opere consummatum, non vero tantum attentatum, nisi, aliud constet ex declaratione expressa reservantis (4). — *Ita communiter.* — S. Lig. n. 582.

IV. Reservatio afficit immediate Confessarium (5), et mediate poeniten-

vel Episcopi. Quocirca nisi Episcopus, iurisdictionem dum tribuit, simul caveat, ne absolvantur peccata, quae parochus sibi reservaverit, sicut S. Pontifex Regularibus, quibus iurisdictionem concedit, prohibet, ne absolvant a peccatis, quae sibi reservant Episcopi; frustra sibi parochi reservarent peccata. *Et ideo*, inquit Lugo (ibid.), *non solent parochi reservare; quia esset fere inutilis illa reservatio, sicut fere inutilis evasit facultas concedendi iurisdictionem prout supra dictum est (n. 358. Princ. III.). Dixi fere; nam, ut idem Lugo (disp. 21. n. 4.) advertit, posset Episcopus aliquem approbare ad audiendas confessiones, et tamen nullam illi conferre iurisdictionem; sed solum reddere illum capacem, cui possit iurisdictionis conferri: quare si ille aliunde haberet privilegium generale sui Ordinis, vel speciale audiendi confessiones; posita approbatione Episcopi posset... a parochi accipere iurisdictionem ad audiendas confessiones suorum subditorum.* Vide etiam Salmantic. (*De Poenit.* cap. 13. n. 2.).

(2) *Mortale* intelligitur non modo ratione obiecti, sed etiam malitiae in actu voluntatis.

(3) *Externum* dicitur, quatenus praeter gravem malitiam interioris voluntatis etiam actio exterior secundum se debet gravitatem habere.

(4) Quondam opus censei debeat *consummatum*, atque adeo cadens sub reservantem legem, ex legis ipsius verbis definiendum est. Et fieri exinde potest, ut habita reservationis ratione consummatum censendum sit opus, quod alioqui consummatum *in genere suo* non videtur. Ita v. gr. si reservetur *quilibet exterior lapsus carnis*, sub reservationem cadent etiam actus in genere luxuriae imperfecti, dummodo actio exterior per se grave peccatum praeferat.

(5) Contrarius loquendi modus ideo probabilis videri potuit, quod reipsa subinde pro diversa poenitentium conditione contingat, ut unus idemque confessarius, ab uno eodemque peccato absolvere modo possit, modo non possit. Ita v. gr. Regularis, qui tum Religiosorum domesticorum, tum saecularium confessiones solet excipere, a periurii crimine absolvere poterit saecularem, non poterit Religiosum, quippe hoc crimen pro Religioso reservatum erit, non item pro saeculari. Ita et confessarius saecularis ab eodem scripti libelli famosi crimine etiam inter ipsos saeculares absolvere poterit Andream, qui utpote perpetuus commensalis religiosorum reservationi non subiacet Episcopali (Vid. V. 1. n. 1123.), non item fratrem eius Christophorum, qui reservationi subiacet. Reipsa tamen haec nihil derogant generali principio, quod reservatio, utpote mera iurisdictionis limitatio, immediate

tem; quia potestatem Confessarii immediate attingit, eamque coarctat. — S. Lig. n. 580. 581., et alii communiter contra aliquos.

Porro plerique casus episcopales sunt simpliciter reservati sine censura, casus autem papales fere omnes censuram habent, et principaliter propter censuram reservantur, ita ut in iis reservetur immediate censura, et mediate seu accessorie ipsum peccatum. Hinc in casibus papalibus, reservata censura, etiam peccatum manet reservatum; e contrario vero, sublata censura, v. gr. ex eo quod ignorata fuerit, neque peccatum est reservatum, quia, sublato reservationis obiecto, id est censura, iam peccatum non manet reservatum. — S. Lig. n. 580. — Casus autem Papae reservati absque censura sunt duo: *primus* scilicet de eo qui recipit munera a Regularibus utriusque sexus (6) (ex Const. Clem. VIII. et Urbani VIII.); *secundus* autem, si mulier calumniose accuset aut denuntiet de sollicitatione Confessarium innocentem (ex Constit. Bened. XIV.).

Circa reservationem ab Episcopis faciendam opportune notanda ea occurrunt, quae habemus apud Benedict. XIV. *De Synod. Dioeces.* lib. 5. cap. 5.

Quamquam vero (inquit n. IV.) *non possit quoad hoc certa regula ubique custodienda praescribi...; attamen instar regulae esse possunt quaedam generalia monita, et Decreta, quae a Sacris Urbis Congregationibus hac super re emanarunt.*

Sacra Congr. Episcoporum et Regularium negotiis praeposita, die 9. Ianuarii 1601. *locorum Ordinarios ita monendos statuit*: Ne locorum Ordinarii, quibus ius hoc reservandorum casuum competit, pluribus quam opus sit reservationibus, subditis aut Confessariis in animarum salute procuranda cooperantibus sint onerosi, moneantur omnes, ut paucos, eosque tantum quos ad Christianam disciplinam retinendam, animarumque sibi creditarum salutem, pro cuiusvis dioecesis statu et qualitate necessario reservandos esse iudicaverint, reservent. — *Idemque monitum replican-*

confessarium afficiat. In praedictis enim, aliisque similibus casibus ratio discriminis inter poenitentem et poenitentem inde est, quod unus uni, alter autem alteri Ordinario subsit. Prouti igitur duo diversi Praelati, Religiosus pro subditis suis, ac Episcopus item pro suis, uni eidemque Confessario iurisdictionem plus minusve circumscriptam conferunt, hic ab eodem peccato subditum unius poterit absolvere, alterius subditum absolvere non poterit.

(6) Reservatio huius casus in eo tantum

consistit, quod quisquis acceperit munera a Regularibus (intellige autem in materia gravi), absolvi non possit, nisi accepta monasterio seu Ordini restituantur. Quocirca si quis iam restituerit, aut certe animum gerat restituendi, reservatio cessat. Ubinam vero, et quousque usu receptae sint Clementis VIII. et Urbani VIII. Constitutiones, vide Dianam (tom. 7. tr. 3. resol. 1, 2, 29 et 33.), et Salmanticense (*De Restit.* cap. 6. n. 10.).

dum decrevit die 26. Novembris 1602: Sed ne locorum Ordinarii, ad quos casuum reservatio spectat, ea in re modum excedant, eadem Sacra Congregatio illos rursus magnopere admonendos censet, ut non passim, sed cum id videbitur communi bono expedire, atrociorum tantum et graviorum criminum absolutionem sibi reservent, quorum reservatio ad christianam disciplinam retinendam conferat, et in aedificationem, non autem in destructionem, cedat: ne alioquin Sacramenti Poenitentiae Ministrorum potestate coarctata, sanctae matris Ecclesiae pia menti contrarius effectus subsequatur. Prohibet etiam, ne sibi superflue reservent casus in Bulla die Coenae Domini legi consueta contentos, neque alios Sedi Apostolicae specialiter reservatos.

Encyclicae quoque litterae ab eadem Sacra Congregatione, eadem die 26. Novembris 1602. ad Episcopos in hunc modum datae sunt: Praecipue vero haec monenda censet Sacra Congregatio, ut videant ipsi Ordinarii, ne illos casus promiscue reservent, quibus annexa est excommunicatio maior a iure imposita, cuius absolutio nemini reservata sit; nisi forte propter frequens scandalum, aut aliam necessariam causam, aliqui huiusmodi casus nominatim reservandi viderentur; neque casus, in quibus absolutio, nisi cum restitutione, vel executione eorum ad quae poenitentes tenentur, non confertur: neque illos, qui etsi mortale peccatum inducant, circa res tamen parvi momenti versantur, et frequenter inter idiotas evenire solent, uti damni dati, et similia. In peccatis etiam carnalibus reservandis multa utantur circumspectione propter periculum scandalorum, in iis maxime personis in quas ob accessum ad Confessarios extraordinarios, vel frequentem reditum ad Ordinarios, suspicionis aliquid cadere potest. Postremo eam potissimum ineant et sequantur rationem, quae consideratis diligenter cuiusque provinciae ac populorum moribus, natura ac propensione, magis in Domino expedire videbitur.

Sacrae Congregationis Episcoporum et Regularium Decretis consentiunt Decisiones Sacrae Congr. Concilii: etenim cum ad hanc delatum fuerit, quod Episcopus Bellicastrensis supra modum auxisset catalogum casuum reservatorum, die 29. Ianuarii 1661, decem, aut ad summum duodecim gravioribus exceptis, Episcopi arbitrio designandis, caeteros e catalogo deleri iussit.

Huc usque Benedictus XIV.; et responsis S. Congr. ab eo allatis addi opportune illud potest, quod Episcopo Miracensi (*Mirepoix*) datum est 3. Iulii 1677. Cum enim S. Sedem hic consulisset de nonnullis Ordinationibus a se conditis, et inter istas haec quoque proponeretur: *Quia multi ex Clero procliviores erant ad libidinem, nobis reservavimus hunc casum, eaque severitas multum profuit ad morum emendationem*; S. Congregatio respondit: *Non approbatur.*

383. **Quaesita.** — **QUAER.** 1° *An ignorantia reservationis vel censurae ab incurrenda excuset?*

Resp. 1° *Affirmative quoad censuram, qua de re latius ubi de Censuris erit sermo.*

Resp. 2° *Quoad reservationem, controvertitur. Negat S. Lig. cum aliis non paucis; ratio, quia (aiunt) reservatio restringit potestatem Confessarii (7). Verum sententiam affirmantem censent probabilem Salmanticenses, tr. 18. cap. 6. n. 12. — Lugo, de Poenit. D. 20., n. 11. — Sanchez, de Matrim. l. 9. disp. 32. n. 17. et 18. — Beati (8), Quaes. mor. q. 18. n. 23. — Iacobus Graffius (9), Pract. quinq. cas. lib. 2.*

(7) Haec ratio, quae pro ea opinione vel unica vel saltem ceu potissima asseri solet, nihil concludit. Quod enim reservatio sit restrictio iurisdictionis, dicimus omnes; sed quod reservatio seu lex reservans comprehendat etiam peccatum cum reservationis ignorantia factum, sicut et patratum ex gravi metu, vel commissum extra territorium, etc., hae quaestiones non solvuntur ex eo, quod reservatio sit limitatio iurisdictionis. Paucis: quod reservatio sit restrictio iurisdictionis (quae est reservationis definitio) nihil confert ad discernendum, ad quos casus ea restrictio sese porrigat, seu quanam peccata sint reservata, ut bene observat Viva (*De Poenit. q. IX. art. 3. n. 3.*), non secus ac scilicet ex eo quod *lex vim habeat obligandi*, perperam concluderetur, hunc aut illum casum ipsa lege comprehendit.

Alios quosdam movebat timor, ne per hoc disciplina tum christiana tum religiosa laxaretur. Sed et ista difficultas admodum levis est. Cum primo enim poenitentes eam culpam confitebitur, de reservatione a confessario monebitur, et sic disciplinae relaxandae aditus praecludetur in posterum: quoad praeteritum vero in neutra sententia oblineri potest, ut reservatio ignorata fraenum iniiciat.

(8) Docuit Gabriel Beati Theologiam moralem in Collegio Romano, et *Quaestiones hasce morales*, Cardinali Chisio

dicatas, Romae edidit an. 1663. probantibus Io. Paulo Oliva Praep. Gen. Soc. Iesu, et Raymundo Capisucco S. A. P. tunc Magistro, deinde inter Patres Cardinales adscito. Sic autem ille de hac quaestione: *Colligitur tertio, invincibiliter ignorantem Constitutionem aliquam novam, in qua alicuius peccati reservaretur absolutio..., eam non incurere. Quamvis enim se peccare cognoscat, non tamen contra Constitutionem, cum eam ignoret. Ergo incurere non potest reservationem, quae est poena per illam Constitutionem imposita.* — Sanchez, *De Matrim.* lib. 9. disp. 32. n. 18.

(9) Hic A. Theologiae et SS. Canonum scientia notissimus de re praesenti haec habet: *Non ligantur ignorantes Constitutionibus seu Statutis Episcoporum quamvis poenis aliis obligentur..., et consequenter nec hac reservatione casus cum sit poena... Faciunt quae dixit Navarrus in cap. 27. n. 80. Et ratio est, quia ignorantia contingens in eo, cuius causa reservatio facta est, omnino ab ea reservatione excusat.*

Quod vero quidam distinguentes inter reservationes *poenales* et *medicinales*, excusarent ignorantes ab incurrendis prioribus, non item a posterioribus, difficile aliis videtur. Ut enim iuxta communem sententiam advertunt Acta Syn. Tuscul. an. 1763. (part. 3. cap. 10. art. 9. n. 2.),

cap. 40. n. 29. — Sporer, *de Poenit.* n. 735. — Ronc. *de Poenit.* q. 7. c. 2. q. 4. — Viva, *de Poenit.* q. IX. art. 3. n. 3. — Burghaber, *Cent.* 3. cas. 31. — Quarti, *de Cas. Reserv.* sect. 2. cap. 3. q. 6. — Quintanadv., *Sing. Theol.*, tr. 3. *Sing.* IX. n. 1. — Ioseph De Ianuar. *Resol. select.* res. 1. — Ioan. Marin, *Th. specul. et mor.* disp. XI. sect. 2. a n. 90. ad 120. — Adde Diana, et Nicolaum Mazzotta, qui (tr. 6. disp. 2. q. 3. cap. 2. q. 2.) pro eadem sententia allegat etiam Navarrum, Coriolanum, Chapeauville, Malderum Reginaldum, et Bassaeum. Praeter alios his addi possunt Fagundez (*de Praec. II. Ecclesiae* lib. 8. c. 1. n. 28.), Hurtado Thomas (*Variar. Resol.* tom. II. tr. 12. cap. 1. n. 1123.), Hurtado Petrus (in 2. 2. tom. I. disp. 84. sect. 1.), Merolla (*disp. in Univ. Theol. Mor.* tom. 1. disp. 1. cap. 2. dub. 2. n. 50-52.), Mendoza (apud Illsung, tr. 6. disp. 6. n. 223.), Palaus, (tr. 2. disp. 1. pun. 17. n. 8.) etc. etc.

QUAER. 2° *An ignorantia saltem excuset a reservatione, quando cum censura coniungitur?*

Resp. 1° *Affirm.* pro casibus *papalibus*, quia casus papales, excepta falsa de crimine sollicitationis accusatione, reservantur propter censuram, a qua excusat ignorantia, ut modo dictum est. Proinde, sublata censura, nulla remanet reservatio. — S. Lig. n. 580., et alii communiter.

Resp. 2° Pro casibus *episcopalibus* non una est Doctorum sententia. Pro affirmativa inter alios *Aversa* asserit, Doctores communiter in hac doctrina convenire (10). Melius tamen Suarez, *de Poenit.* D. 29. sect. 2.

mixtae videntur esse reservationes omnes sive Pontificiae sive Episcopales, idest poenales simul et medicinales.

Hinc Salmanticenses (l. cit. in textu): *Secunda sententia omnem reservationem esse poenalem dicit, et sic ab omni reservatione ignorantiam... excusare. Huic sententiae adhaeremus.* Et quidem ea ratione moveri se dicunt, quia in casu reservatio ne medicinalis quidem dici possit; quia (inquiunt) *respectu illius, qui nesciret peccatum esse reservatum, reservatio a commissione illius nullo modo cohiberet, et finis intentus a Superiore in tali reservatione omnino cessaret. Ergo sicuti respectu ignorantis cessat finis reservationis, nec ista est medicina retrahens a peccato respectu illius, ita respectu illius cessat reservatio. Qui-*

nimo hac de causa Ioan. Marin (l. c. in text. n. 113.) censuit, argumentum in adversarios retorqueri posse. *Ideo ignorantia (ait) non excusat iuxta adversarios, quia reservatio est medicinalis... Sed quod reservatio sit medicinalis, probat, eam non incurri ab invincibiliter ignorante; et concludit verbis Sanchezii (l. c. in text. n. 113.) circa censuras: Non esset medicina, sed potius obesset, si ignorata incurreretur.* Cf. *Opus Theol. Mor.* v. 3. Tr. *De Poenit.* nn. 729. seq. et *Dissert.* in fine.

(10) *Posset quidem simpliciter tolli censura, et remanere reservatio peccati. Realiter tamen et concomitanter ita se habet, ut ablata censura eo ipso cesset et peccati reservatio...; et, si excusetur quis ab incurrenda censura,*